

IV. Tilastotoimisto

Tilastotoimiston toimintakertomus v:lta 1937 oli seuraavan sisältöinen:

Toimiston henkilökunta. Tammikuun 1 p:nä astuivat vakinaisina viranhaltijoina virkoihin toinen aktuaari M. Jalo ja 3 palkkaluokkaan kuuluvat laskuapulaiset A. Grönroos ja A. Soura.

Sairaslomaa nautti assistentti I. Juselius kesäkuun 15 ja 28 p:n välisen ajan sijaisenaan ylimääräinen apulainen L. Ruotsalainen, laskuapulainen H. Montell kuukauden ajan maaliskuun 23 p:stä sijaisenaan ylimääräinen apulainen L. Ruotsalainen sekä edelleen kuukauden ajan lokakuun 26 p:stä sijaisenaan laskuapulainen A.-M. Erwe, jonka virkaa hoiti ylimääräinen apulainen H. Hynynen, laskuapulainen A. Emeléus kesälomansa lisäksi kahden viikon ajan heinäkuussa sijaisenaan ylimääräinen apulainen H. Hynynen ja edelleen marraskuun 16 p:stä joulukuun 31 p:ään sijaisenaan laskuapulainen A. Soura, jonka virkaa hoiti marraskuussa ylioppilas J. Strandberg ja joulukuussa ylimääräinen apulainen H. Hynynen, sekä laskuapulainen A. Grönroos 3 viikon ajan tammikuun 18 p:stä sijaisenaan ylimääräinen apulainen H. Hynynen. Laskuapulainen B. Koskio nautti palkatonta lomaa 2 viikon ajan elokuun 5 p:stä sijaisenaan ylioppilas J. Strandberg. Reserviharjoitusten takia myönnettiin laskuapulaiselle R. Moisiolle virkavapautta elokuun 4 p:stä syyskuun 3 p:ään sijaisenaan ylimääräinen apulainen H. Hynynen. Vahtimestari A. Gröndahlin jouduttua marraskuun 15 p:nä asevelvollisuuspalvelukseen määrättiin hänen sijaisekseen nuorukainen W. Böhling.

Ylimääräisinä apulaisina toimivat kaupunginhallituksen määrääminä koko vuoden filosofianmaisteri L. Ruotsalainen ja neiti H. Hynynen, jotka molemmat eri aikoina hoitivat vakinaisten virkojen viransijaisuuksia; jälkimmäinen nautti palkatonta virkavapautta viikon ajan heinäkuussa. Lisäksi toimi ylimääräisenä apulaisena ylioppilas J. Strandberg hoitaen myöskin tarvittaessa vakinaisten virkojen viransijaisuuksia; sairaslomaa myönnettiin viimeksi mainitulle heinäkuun 20 p:stä elokuun 2 p:ään. Tuberkuloosihuoltotoimiston tilastotöissä, joista selostus edempänä, toimi ylimääräisenä apulaisena neiti K. Orava tammi—maaliskuun ajan ja sen jälkeen neiti I. Yltiö toukokuun 18 p:ään. Kunnalliskertomusten yleishakemiston töitä varten otettiin ylimääräisiksi apulaisiksi lokakuun 1 p:stä neidit I. Jauhiainen ja H. Suolahti.

Rahatoimikamarin aikanaan tekemän päätöksen nojalla toimi sen entinen sihteeri filosofianmaisteri H. Dalström toimistossa koko vuoden vanhojen kunnalliskertomusten toimittajana; kaupunginhallituksen syyskuun 16 p:nä tekemän päätöksen mukaan määrättiin hänelle sitä paitsi kunnalliskertomusten yleishakemiston töiden valvonta. Arkiston järjestämis- ja luettelomistöissä toimi edelleen valtioneuvoston amanuenssi B. Federley työskennellen tarpeen mukaan klo 9—10 aamuisin. Tilastotoimiston enti-

nen amanuenssi, kiinteistötoimiston notaari E. Ruutu hoiti edelleen tunti-palkoin kunnallisen asetuskokoelman toimittamista.

Siivooja M. Nyberg siivoustyössä loukkaantuneena nautti sairaalomaan 7 viikon ajan ja ryhtyi työhönsä marraskuun 6 p:nä. Vakuutus oy. Pohjola suoritti hänelle sittemmin korvauksena lääkärinhoidosta ja lääkkeitä yhteensä 452 markkaa; siivooja Nybergille myönnetty päiväraha suoritettiin sitä vastoin kaupunginkassaan, koska hän sairaana ollessaan oli saanut täyden palkan.

Laskuapulaiset P. A. Cavén, A. Grönroos ja A. Soura oikeutettiin ikäkorotuksiin nähdén laskemaan hyväkseen aika, jonka olivat olleet toimistossa ylimääräisinä apulaisina.

Tilastotoimiston ehdotuksen, että toimistoon v:n 1938 alusta perustetaisiin tilapäinen, 3,600 markan kuukausipalkkainen aktuaaritoimi, jonka haltija, johtajan tehtäviä huojentaen, ensi sijassa huolehtisi kunnalliskalenterin ja kunnallisen asetuskokoelman julkaisemisesta ja lisäksi osallistuisi esiintyviin tilapäistöihin ja erikoistiedustelujen toimittamiseen, kaupunginhallitus epäsi marraskuun 4 p:nä.

Palkkaukset. Kaupunginvaltuusto päätti joulukuun 15 p:nä, että sääntöpalkkaisille viranhaltijoille oli v. 1938 suoritettava palkanlisä, 6 % pohjapalkasta, lähinnä seuraavaan 5 markkaan pyöristettynä, kuitenkin siten että alimman korotuksen oli oltava 100 markkaa kuukaudessa. Samoin päätettiin, että myöskin niille tilapäisten työvoimain määrärahoista palkatuille viranhaltijoille, jotka olivat olleet vähintään vuoden toimessaan ja saivat siitä pääasiallisen toimeentulonsa, oli suoritettava kaupunginhallituksen määräämä palkanlisä. Tämän johdosta kaupunginhallitus tammikuun 4 p:nä 1938 päätti myöntää ylimääräisille apulaisille L. Ruotsalaiselle ja H. Hynyselle kummallekin 100 markan palkanlisän sekä määräsi, että siivooja S. Kylkiselle oli suoritettava 1,100 markan kuukausipalkka sekä 88 markan palkanlisä ja siivooja M. Nybergille 300 markan kuukausipalkka ja 25 markan palkanlisä.

Muut henkilökuntaa koskevat asiat. Helsingin kaupungin toimen- ja viranhaltijain yhdistyksen anottua kaupunginhallitukselta erinäisiä muutoksia voimassa olevaan virkasääntöön, tilastotoimisto huhtikuun 27 p:nä päivätyssä lausunnossa ehdotti, että yhdistyksen ehdotukset saisivat raueta, mutta että kaupunginhallitus ryhtyisi toimenpiteisiin kaikkien n.s. tilapäisten mutta silti pysyväisesti kaupungin palveluksessa olevien viranhaltijain virkain muuttamiseksi sääntöpalkkaisiksi.

Kaupunginvaltuuston päätettyä perustaa leski- ja orpokassan kaupungin viranhaltijoita ja työntekijöitä varten, ilmoitautui ainoastaan 5 toimiston miespuolista viranhaltijaa kassan osakkaiksi. Verohuoltotoimistoon kuului toimistosta 9 jäsentä.

Julkaisutoiminta. Vuoden aikana ilmestyi tilastotoimiston julkaisemina seuraavat 9 teosta:

Kesäk.	8	Helsingin kaupungin tilasto. I. Terveysten- ja sairaanhoito. 20. 1935. Edellinen osa. Vuosikertomuksia. IV + 108 s.
»	12	Helsingin kaupungin kunnalliskalenteri. 13. 1937. X + 319 s.
»	»	Kommunalkalender för Helsingfors stad. 13. 1937. X + 320 s.
»	16	Helsingin kaupungin kunnallinen asetuskokoelma. 14. 1936. XVII + 266 s.
»	»	Kommunal författningssamling för Helsingfors stad. 14. 1936. XVII + 266 s.

- Syysk. 1 Kertomus Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta. 48. 1935. IV + 276 + 218 s.
- Jouluk. 23 Helsingin kaupungin tilasto. VI. Opetuslaitokset. 9. 1933/34—1935/36. V + 77 + 50 s.
- » » Helsingfors stads statistik. VI. Undervisningsväsen. 9. 1933/34—1935/36. De svenska undervisningsanstalterna. V + 22 + 21 s.
- » 31 Helsingin kaupungin tilastollinen vuosikirja. Statistisk årsbok för Helsingfors stad. 30. 1937. XV + 403 s.

Kunnalliskalenteri ilmestyi tällä kertaa täydellisenä ja sisältyi siihen selostus kunnallisten viranomaisten ja laitosten järjestelystä ja toimintamuodoista. Tilastollisen vuosikirjan taulukkojen muodollinen puoli tarkastettiin perusteellisesti tullen sama työ jatkumaan seuraavanakin vuonna.

Eripainoksina toimitettiin asetuskokoelmassa julkaistuista asetuksista työvälytystoimiston ohjesääntöä 200 kpl, kaupungin ja Imatran voima oy:n välistä sopimusta 50 kpl sekä huoltolautakunnan ja sen jaostojen y.m. työjärjestystä 600 kpl. Seuraavista asetuksista otettiin uudet painokset: terveydenhoitojärjestyksestä 600 kpl, virkasäännöstä 500 + 300 kpl, kalamyymälöitä koskevista säännöksistä 100 + 100 kpl, kunnallisten sairaalain hoitomaksujen taksasta 200 kpl ja tarkastusmaitoa koskevista säännöksistä 100 + 100 kpl. Lisäksi painettiin lappuja, joissa oli autotaksaan tehtyjä muutoksia, 900 + 900 kpl.

Tietoja ja selvityksiä muille viranomaisille ja yksityisille annettiin kuten ennenkin. Täten annettiin m.m. sosiaaliministeriön sosiaaliselta tutkimustoimistolta kuukausittain saaduista elintarpeiden hintoja ja vuosineljänneksittäin saaduista elinkustannusindeksiä koskevista tiedoista jäljennökset niitä haluaville kunnallisille viranomaisille, kuukausittain laivaliikennettä koskevia tietoja satamahallintotoimistolle ja Brysselin Institut International du Commerce nimiselle laitokselle, tietoja rakennustoiminnasta ja köyhäinhuoltoavustusta saaneista sosiaaliministeriön sosiaaliselle tutkimustoimistolle, Uudenmaan lääninhallitukselle erinäisiä sen vuosikertomustaan varten tarvitsemia tauluja, Vakuutus oy. Pohjolalle tietoja tapaturman varalta vakuutettujen kaupungin työntekijäin lukumäärästä ja heidän työpalkoistaan, kaupungin raha-asioita valaisevia tilastotietoja tilastolliselle päätoimistolle, pohjoismaiden pääkaupunkien yhteistä tilastoa varten tarvittavat Helsinkiä koskevat tiedot Kööpenhaminan kaupungin tilastokonttorille (kyseiset tiedot, joita useiden uusien tilastotaulukkojen johdosta oli huomattavasti enemmän kuin edellisenä vuonna, painettiin ensin Kööpenhaminan tilastollisessa vuosikirjassa ja otettiin sen jälkeen Tukholman, Oslon, Göteborgin ja Helsingin vastaaviin vuosikirjoihin) sekä kansainvälisen tilastoseuran toimistolle täydentäviä tietoja sen toimittamaa suurten kaupunkien vuosikirjaa varten.

Pienempiä tietoja, ilmoituksia ja selvityksiä annettiin sitä paitsi useille viranomaisille ja yksityisille sekä kotimaassa että ulkomailla. Täten lähetettiin m.m. Kanadaan Vancouverin kaupungille selostus Helsingin hallintojärjestelmästä ja raha-asioista ja Lontooseen County Councilin pyytämät kaupungin uimarantoja ja kansanpuistoja koskevat tiedot valokuvineen. Kaupunginjohtajalle annettiin henkikirjoitusasetukseen ehdotettuja muutoksia koskeva lausunto.

Samoin kuin edellisinäkin vuosina toimitettiin jälleen poliisin avulla

vuoden vaihteessa vuokraamattomien huoneiden laskenta; saadut tiedot sekä laskelmat asuntoreservin suuruudesta lähetettiin kaupunginhallitukselle ja julkaistiin sanomalehdissä.

Tavanmukainen vuokrantiedustelu kaupungissa suoritettiin syyskuussa entiseen tapaan ja kerätty aineisto lähetettiin sosiaaliministeriön sosiaaliselle tutkimustoimistolle, joka laskee tulokset ja lähetti laatimansa taulukat tilastotoimistolle.

Vuoden alussa pidettiin tilastollisen päätoimiston kanssa tehty verotilaston laadinnassa suoritettavaa yhteistyötä koskeva sopimus siten, että se koski valtion tulo- ja omaisuusverosta v:lta 1935 ja kunnallisverosta v:lta 1936 laadittavaa tilastoa. Tämän mukaan tilastotoimiston tuli lävistää kaikki näitä tilastoja varten tarvittavat kortit käyttämällä siihen asianomaisia veroluetteloita ja tilastollisen päätoimiston tuli hankkia tilastokortit, asettaa tilastotoimiston käytettäväksi toinen työssä tarvittava lävistyskone sekä käsitellä lävistetyt kortit ja laatia niistä tilastotaulut. Koska tilastollisen päätoimiston puolelta väitettiin, että tilastotoimistossa korttien lävistämisessä ja niiden tarkastuksessa ei oltu noudatettu tarpeellista huolellisuutta ja täsmällisyyttä, joten aineistoon oli tullut paljon virheitä, päätoimisto vaati, että tarkastus tällä kertaa oli suoritettava sen toimesta, mutta tilastotoimiston kustannuksella, oli tähän tilastotoimiston pakko suostua. Sittemmin todettiin kortteja tarkastettaessa, että virheellisiä kortteja oli vain n. 300 eli 0.5 % koko määrästä, joten päätoimiston väite huolimattomuudesta oli täysin aiheeton. Toimenpide aiheutti tilastotoimistolle 9,070 markan lisämenon, jonka kaupunginhallitus myönsi varoistaan.

Vuoden aikana annettiin tilastotoimiston arkistossa säilytettyjen henkilöiden jäljennöksiä nojalla 252 todistusta siitä, olivatko niissä mainitut henkilöt olleet hengillekirjoitetut Helsingissä, v. 1936 todistuksia annettiin 267 ja v. 1935 369.

Toimenpiteet kunnallisen tilaston kehittämiseksi ja parantamiseksi. Vuoden aikana tilastotoimisto valmisti seuraavan vuoden alussa tapahtuvaa ja jo kauan suunniteltua köyhäinhoitotilaston aineiston koneelliseen käsittelyyn siirtymistä, josta v:n 1936 kertomuksessa on yksityiskohtainen selostus. Tarpeelliset kortit joko painettiin tai tilattiin ja yksityiskohtainen työsuunnitelma laadittiin.

Kunnalliselle keskustoimistolle lähetettiin pyynnöstä promemoria, jossa esitettiin ne haitat, jotka suunniteltu Lauttasaaren siirtäminen kirkollisessa suhteessa Helsingin pohjoisiin seurakuntiin kuuluvaksi aiheuttaisi kaupungin väestötilastolle, joka perustui kirkonkirjoihin. Tulevaisuutta silmälläpitäen korostettiin samassa yhteydessä kysymystä, miten kaupungin väestötilasto voitaisiin saada vain sen omaa väestöä käsittäväksi.

Tuberkuloosihuoltotoimiston tilasto. Tuberkuloosihuoltotoimiston johtajan ilmoitettua, ettei hän toimiston potilaita käsittävän kortiston laajuuden takia voinut laatia yhtä seikkaperäistä tilastoa kuin aikaisemmin toimistossa käyneistä potilaista ja kaupungin tuberkuloosirekisteriin merkityistä henkilöistä, lupasi tilastotoimisto ammattiviraston ominaisuudessa tässä työssä avustaa huoltotoimistoa. Koska huoltotoimiston 56 korttilaatikkoa käsittävässä kortistossa säilytettiin sekä entisten että nykyisten asiakkaiden kortit aakkosjärjestyksessä ja näitä kortteja jatkuvasti tarvittiin huoltotoimiston jokapäiväisessä työssä voimatta yhden vuoden

asiakaspiirin kortteja poistaa kortistosta tilastollista käsittelyä varten, oli ainoa keino vuositilaston aikaansaamiseksi n.s. Hollerith-järjestelmän käytäntöön ottaminen. Tuberkuloosihuoltotoimiston johtajan kanssa tehdyn sopimuksen mukaan toimisto vuokrasi lävistuskoneen ja hankki tarpeelliset tilastokortit sekä asetti huoltotoimistoon apulaisen, joka läpikävi koko kortiston merkiten lävistämällä tiedot kortteihin v. 1936 huoltotoimistossa käyneistä henkilöistä. Työ kesti suunnilleen 3 kuukautta ja sen jälkeen lajiteltiin ja laskettiin lävistetyt kortit, joita oli 15,238, Hollerith-järjestelmän asioimiston (International Business Machines Corporation of Finland) toimesta sekä laadittiin tuberkuloosihuoltotoimiston pyytämät tilastotaulut. Koska huoltotoimistolla ja tilastotoimistolla ei ollut varoja työn kustantamiseen, myönsi kaupunginhallitus tähän tarkoitukseen 11,253 markkaa. Järjestelmä ei kokemuksen puutteesta toiminut vielä ensimmäisenä vuonna täysin tyydyttävästi, mutta kehittynee vuosien kuluessa tehden sen avulla laaditun tilaston monipuolisemmaksi. Tämä työ tustustutti tilastotoimistoa reikäkorttijärjestelmän mahdollisuuksiin ja vaatimuksiin, joissa tarvittiin kokemusta v. 1938 köyhäinhuoltotilaston aineiston koneelliseen käsittelyyn siirryttäessä.

Asuntotiedustelu. V. 1935 tilastotoimisto teki kaupunginhallitukselle ehdotuksen Helsingin asunto-olojen tutkimisesta; ehdotus lähetettiin kiinteistölautakunnalle lausuntoa varten. Syksyllä 1937 sosiaaliministeriön sosiaalinen tutkimustoimisto ehdotti valtioneuvostolle, että kaupunkien asunto-olojen tutkimiseen myönnettäisiin valtion varoja. Hallituksen varattua tarkoitukseen tarpeellisen määrärahan v:n 1938 talousarvioehdotukseen, sosiaalinen tutkimustoimisto esitti kaupunginhallitukselle laatimansa suunnitelman tutkimuksen toimittamiseksi, jonka mukaan kaikista kaupungissa olevista pienasunnoista heinäkuun 1 p:nä tutkittaisiin huomioon ottaen niissä vallitsevat sosiaaliset ja hygieeniset olot; tutkimustoimisto painattaisi tarpeelliset lomakkeet, kaupungin viranomaiset huolehtisivat tietojen keräämisestä, m.m. asunnonhaltijan tuloja koskevista tiedoista, ja tutkimustoimisto suorittaisi aineiston käsittelyn ja tutkimuksen tulosten julkaisemisen.

Lausunnossaan tilastotoimisto puolsi kaupungin osallistumista ehdotettuun tutkimukseen, joka oli suunnilleen samanlainen kuin toimiston aikaisemmin ehdottama. Kaupunginhallitus päätti sittemmin antaa tilastotoimiston tehtäväksi tutkimuksen toimittamisen kaupungin alueella ja että kaupungin kustannustensa korvaamiseksi oli pyydettyä sosiaaliselta tutkimustoimistolta 1: 50 markkaa kustakin täytetystä lomakkeesta sekä 10,000 markkaa osuutena yleiskustannuksiin. Kaupunginvaltuusto merkitsi myös v:n 1938 talousarvioon tutkimuksesta kaupungille aiheutuvat arvioidut kustannukset, 30,000 markkaa. Tilastotoimisto ryhtyi tutkimuksen toimittamiseen vuoden lopussa laatien ensin täydellisen luettelon kaupungissa olevista erisuuruisista asuinnoista, mihin perustuen v:n 1938 alussa valittiin tutkittavat pienasunnot.

Vanhat kunnalliskertomukset ja kunnalliskertomusten yleishakemisto. Huhtikuussa kaupunginvaltuuston asettama historiatoimikunta ilmoitti kaupunginhallitukselle, että kaupungin v:n 1875 jälkeisen historian osan valmistelutöihin oli ryhdytty ja silloin havaittu, että kunnalliskertomukset v:lta 1879—87 olivat vielä painattamatta, joskin niitä koskevat selostukset kaupunginvaltuuston toiminnasta olivat työn alaisina ja melkein valmiit painettaviksi. Kunnalliskertomusten ja niihin liittyvien painettujen asia-

kirjojen käyttämistä kaupungin historian lähteinä vaikeutti suuresti se, ettei niillä ollut yhtenäistä hakemistoa, jonka johdosta historiatoimikunta esitti kaupunginhallitukselle kunnalliskertomusten yhtenäisen hakemiston kirjoittamista.

Lausunnossaan tilastotoimisto ilmoitti jo v. 1928 ehdottaneensa rahoitustilastotoimistolle kunnalliskertomusten yleishakemiston laatimista, jota ennen oli kuitenkin laadittava ja painettava selostus kaupunginvaltuuston toiminnasta v. 1875—87, miltä ajalta kunnalliskertomukset puuttuivat. V. 1929 rahatoimikamari kehoitti tilastotoimistoa ryhtymään työhön määräten siihen sihteerinsä filosofianmaisteri H. Dalströmin, joka erinäisin väliajoin työskennellen kirjoitti v. 1875—86 koskevat selostukset; myöskin viimeinen vuosikerta oli melkein valmis. V:n 1875—78 kertomukset oli myöskin painettu. Toimisto ehdotti sen tähden, että saataisiin ryhtyä seuraavia vuosia selostavien kertomusten painattamiseen, minkä jälkeen maisteri Dalström hänelle rahatoimiston antaman määräyksen mukaan oli valmis ryhtymään yleishakemiston laatimiseen, sekä että töiden jouduttamiseksi asetettaisiin apulainen maisteri Dalströmin käytettäväksi.

Asiaa käsiteltäessä kaupunginhallitus päätti kehoittaa tilastotoimistoa kiireellisesti laatimaan työsuunnitelman kunnalliskertomusten suomenkielisen yleishakemiston laatimiseksi. Elokuun 23 p:nä toimisto lähettikin sellaisen, ehdotuksin, että toimisto saisi viipymättä ryhtyä yleishakemiston laatimiseen esittämiensä suuntaviivojen mukaisesti. Samalla suunniteltiin erikoisen henkilön palkkaamista näiden töiden johtoon, jolloin maisteri Dalströmille v. 1929 annettu vastaava määräys tulisi peruutettavaksi, koska hänen ensi sijassa oli huolehdittava painattamattomien kertomusten julkaisemisesta; varsinaisen hakemiston laatimiseen ajateltiin palkattavaksi aluksi kaksi apulaista lokakuun 1 p:stä, toinen mahdollisesti vasta tammikuun 1 p:stä, kun työhön oli tarpeeksi perehdytty. Kaupunginhallitus puolestaan päätti hyväksyä tilastotoimiston ehdottaman suunnitelman myöntäen kahden apulaisen palkkaamiseen loka-joulukuun ajaksi tarvittavat varat. Sittemmin kaupunginhallitus oikeutti tilastotoimiston käyttämään maisteri Dalströmiä rekisteröimistöiden valvojana ja johtajana.

Lokakuun 1 p:nä ryhdyttiin laatimaan kyseistä yleishakemistoa, jolloin toinen apulainen sai laadittavakseen yleisen asiarekisterin ja toinen henkilörekisterin; näiden rekisterien valmistuttua suunniteltiin ryhdyttäväksi kiinteistörekisterin laatimiseen. Hakemisto ajateltiin ainakin aluksi painattaa ainoastaan suomenkielisenä; koska v:n 1887—1901 kertomukset ovat yksinomaan ruotsinkieliset, viitataan suomenkielisessäkin hakemistossa ruotsinkielisiin julkaisuihin. V:n 1879—87 kertomukset rekisteröidään vasta niiden painattamisen jälkeen. Yleishakemisto tulee käsittämään kyseiset julkaisut kokonaisuudessaan, siis myöskin niissä olevat lautakuntien ja laitosten vuosikertomukset sekä lisäksi rahatoimikamarin erikseen painetut kertomukset v:lta 1876—87, mutta kaikki muut erillisinä painoksina ilmestyneet selostukset ja kertomukset jäävät rekisteröimistyössä huomioon ottamatta.

Talousarvioon merkittiin sittemmin ruotsinkielisten, v:n 1879—87, kertomusten painattamiseen tarpeellinen määräraha sekä lisäksi määräraha niiden suomentamiseksi, joten v. 1939 voidaan ryhtyä viimeksi mainittuun työhön.

Kaupungin virkojen luettelot. Kaupunginvaltuuston päätettyä v:n 1936 lopussa siirtää useita kunnallisia virkoja toiseen palkkaluokkaan

suunnitteli tilastotoimisto täydellisen kaupungin sääntöpalkkaisten virkojen luettelon julkaisemista kunnallisessa asetuskokoelmassa. Tällöin havaittiin, ettei kaupunginvaltuuston päätöksissä useissa tapauksissa käytetty asianomaisten virkojen johtosäännöissä tai erikoisissa päätöksissä esiintyviä nimityksiä. Tilastotoimisto ehdotti sen vuoksi kaupunginhallitukselle, että se oikeutettaisiin virkojen luokittelua osoittavissa asetuskokoelman luetteloissa käyttämään virkojen virallisia nimityksiä sekä että kaupunginhallitus kehoittaisi asianomaisia ensi vuoden talousarvioehdotusta laadittaessa käyttämään samoin virkojen virallisia nimityksiä. Kaupunginhallitus päätti kuitenkin kehoittaa asianomaisia lautakuntia y.m. tarkastamaan ovatko asianomaisissa johtosäännöissä mainittujen virkojen nimitykset tarkoituksenmukaiset sekä tekemään mahdollisesti tarpeellisiksi havaitsemiaan ehdotuksia nimityksien muuttamiseksi. Näin ollen kysymys jäi toistaiseksi ratkaisematta ja suunniteltu täydellinen virkojen luettelo asetuskokoelmaan ottamatta. Tilastotoimisto totesi kuitenkin, että v:n 1938 talousarvion liitteessä I, sääntöpalkkaisten virkojen luettelossa, useat entiset mielivaltaiset poikkeukset johtosääntöjen nimityksistä oli korjattu.

Saatuaan mainitun kehoituksen kaupunginhallitukselta, tilastotoimisto omasta puolestaan ehdotti, että johtajaa vastedes nimitettäisiin toimistopäälliköksi, aktuaaria ensimmäiseksi aktuaariksi ja laskuapulaisia toimistopulaisiksi.

Kunnallisten viranomaisten tekemät ehdotukset kaupunginhallitus lähetti sittemmin kaupunginvaltuuston asettamalle palkkakomitealle.

Menot ja tulot. Seuraava taulukko osoittaa, missä määrin toimiston käytettävissä olevia määrärahoja käytettiin:

Menot	Määrärahat talousarvion mukaan	Lisämäärärahat	Yhteensä	Menot	Määrärahan säästö (+) tai ylitys (—)
	Markkaa ja penniä				
Sääntöpalkkaisten virat	676,260	²⁾ 24,240	700,500	699,409	+ 1,091
Tilapäistä työvoimaa	127,600	³⁾ 400	128,000	⁴⁾ 148,303 ³⁰	⁵⁾ —20,303 ³⁰
Vuokra	86,832	—	86,832	86,832	—
Valaistus	8,483	—	8,483	5,635	+ 2,847 ⁶⁵
Siivoaminen	3,250	—	3,250	3,122	+ 127 ²⁰
Painatus ja sidonta	¹⁾ 287,363 ¹⁵	—	287,363 ¹⁵	247,291 ³⁰	⁶⁾ + 40,071 ⁸⁵
Tarverahat	22,000	—	22,000	21,682	+ 317 ²⁰
Yhteensä ¹⁾	1,211,788 ¹⁵	24,640	1,236,428 ¹⁵	1,212,276 ⁵⁵	⁷⁾ + 24,151 ⁶⁰

Vuoden talousarvio päättyi 1,172,425 markkaan, jota paitsi edellisen vuoden painatusmääräraha siirtyi 39,363:15 markkaa. Varoja oli siis toimiston käytettävissä yhteensä 1,211,788:15 markkaa. Tämän

¹⁾ Siitä edellisestä vuodesta siirtynyt 39,363:15 mk — ²⁾ 13,440 mk tililtä Ikälisäykset ja palkankorotukset, 9,100 mk tililtä Sairaslomasijaiset ja 1,700 mk tililtä Sijaispalkkiot virkavapaustapauksissa. — ³⁾ Kaupunginhallituksen yleisjaoston marraskuun 16 p:nä myöntämä määräraha siivoojan palkkamiseen tililtä Sairaslomasijaiset. — ⁴⁾ Sen lisäksi suoritettiin 9,000 mk kahden tilapäisen apulaisen palkkamiseen kaupunginhallituksen tilapäisen työvoiman määräraha. — ⁵⁾ Kaupunginvaltuusto oikeutti lokakuun 6 p:nä toimiston ylittämään tiliiä 20,323 mk. — ⁶⁾ Siirtynyt kokonaisuudessaan seuraavaan vuoteen. — ⁷⁾ Vrt. alav. 6.

lisäksi myönnettiin asianomaisilta tileiltä 13,440 markkaa uusien sääntö-palkkaisten viranhaltijain ikäkorotuksiin ja 11,200 markkaa sijaispalkkioihin viranhaltijain sairauden tai reserviharjoituksissa olon aikana, jota paitsi toimisto oikeutettiin ylittämään tilapäisen työvoimansa määrärahan 20,323 markalla, josta 11,253 markkaa meni tuberkuloosihuoltotoimiston tilaston laatimiseen ja 9,070 markkaa verotustilaston reikäkorttien tarkastamiseen. Menot nousivat yhteensä 1,212,276: 55 markkaan, minkä lisäksi 40,071: 85 markkaa siirtyi seuraavan vuoden painatustilille. Summaan ei kuitenkaan sisälly se 9,000 markkaa, mikä käytettiin kunnalliskertomusten yleishakemiston laatimisessa työskennelleiden apulaisten palkkaamiseen, koska kyseinen meno kaupungin kirjanpidossa oli merkitty kaupunginhallituksen tilapäisen työvoiman tilille.

Yleisestä kalustomäärärahasta kaupunginhallitus myönsi 1,050 markkaa lomakekaapin, 610 markkaa kirjahyllyn, 340 markkaa kirjoituspöydän, 664 markkaa korttilokerokaapin ja 7,607: 50 markkaa (josta 1,000 markkaa saatiin korvauksena luovutetusta vanhasta Dalton-koneesta) Addo-yhteenlaskukoneen hankkimiseen. Kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin 3,300 markkaa kahden arkistohyllyn ja kirjasto-huoneen korokkeen teettämiseen ja kaluston korjausmäärärahasta 440 markkaa neljän pöydän korjaamiseen.

Tulot toimiston myydyistä julkaisuista olivat 4,620: 10 markkaa.

Lähetysten lukumäärä oli 2,331, joista lähetettyjä kirjeitä 740 ja jaettuja julkaisuja 1,591.

Kirjasto lisääntyi 842 numerolla.
